

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/50/2025
Identifikačné číslo spisu:	1610200448
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1610200448.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. G., narodenej S., G., zast. advokátkou JUDr. Martou Vícenovou, Malacky, Záhorácka 5478/15B, proti žalovanému C. E., narodenému S., G., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 6C/23/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2024 sp. zn. 7Co/136/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. mája 2021 č. k. 6C/23/2010-563 výrokom I. až V. zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo spôsobom uvedeným v týchto výrokoch a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že strany sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, ktoré nehnuteľnosti vlastní strany sporu každý v polovici, čo bolo medzi účastníkmi nesporné. Nebolo taktiež sporné, že účastníci sa na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nedohodli. Súd preto v súlade s § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov. Z hľadiska vyporiadania podielového spoluvlastníctva súd dospel k záveru, že v danom prípade je reálne rozdelenie nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyporiadania, a to tak z hľadiska veľkosti podielov oboch účastníkov, keď každý má spoluvlastnícky podiel v jednej polovici, ako aj z hľadiska účelného využitia týchto nehnuteľností, možné.

1.2. Súd pri rozhodovaní nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa k tomu, aby v danom prípade nezrušil a nevyporiadal podielové spoluvlastníctvo účastníkov reálnym rozdelením spoločných nehnuteľností tak, ako to navrhoval žalovaný. Súd preto vyhovel návrhu žalobkyne na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva na dve bytové jednotky, pričom zároveň zriadil v prospech oboch účastníkov vzájomné vecné bremená, na základe ktorých bude možné užívanie a prístup oboch účastníkov k jednotlivým druhom médií ako elektrina, voda a pod. Zároveň je vecnými bremenami zabezpečený prístup k spoločným častiam a zariadeniam domu tak, ako to navrhoval žalovaný. Ocenenie

nehnuteľností po rozdelení a výpočet rozlôh jednotlivých bytov, ako i pozemku je plne súladné so závermi znaleckých posudkov a s geometrickým plánom č. 34/2016, ktoré ako dôkazy žalobkyňa doložila do spisu, a ktoré aj boli upravené podľa pripomienok žalovaného (výpočet podlahovej plochy bytu č. X a následné nové ocenenie bytu).

1.3. Celková hodnota spoluvlastníckeho podielu 1/2, vrátane zohľadnenia nevyhnutných nákladov na rozdelenie, je 175.987,73 Eur, pričom hodnota spoluvlastníckeho podielu, ktorý nadobúda žalobkyňa je 176.106,82 Eur, čo je o 119,09 Eur viac. Súd sa stotožnil s takto stanovenou náhradou na vyporiadanie spoluvlastníckych podielov, a preto na zaplatenie tejto sumy zaviazal žalobkyňu.

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Žalobkyňa bola v konaní úspešná, preto jej súd priznal náhradu trov vo výške 100 %. Výslovil, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. októbra 2024 č. k. 7Co/136/2021-619 rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku V., ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých mal rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, zmenil tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (prvý výrok); v zostávajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (druhý výrok); žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania (tretí výrok).

2.1. V súvislosti s odvolacou námietkou žalovaného týkajúcou sa rozhodnutia o náhrade trov konania odvolací súd konštatoval, že v spore nebolo rozhodnuté v súlade s pôvodným žalobným návrhom žalobkyne, ktorá navrhovala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo sporových strán a vyporiadal ho tak, že prikáže nehnuteľnosti (rodinný dom a pozemok) do výlučného vlastníctva žalovaného s povinnosťou vyplatiť žalobkyni náhradu v hodnote 1/2 ceny nehnuteľností a ak takéto vyporiadanie nebude možné, navrhla, aby súd nariadil predaj nehnuteľností a rozdelil výtťažok z predaja medzi sporové strany podľa ich podielov. V žalobe žalobkyňa uviedla, že rozdelenie nehnuteľností nie je možné, hoci k žalobe pripojila predsúdnu komunikáciu so žalovaným, z ktorej o. i. vyplynulo, že podľa informácií poskytnutých jej znalcom v odbore stavebníctvo zistila, že rodinný dom nie je možné reálne rozdeliť v zmysle stavebného zákona, ale je možné vytvoriť k už existujúcim bytovým jednotkám príslušný pozemok so samostatnými vchodmi. Svoju vedomosť o možnosti rozdelenia rodinného domu na bytové jednotky pred podaním žaloby potvrdila žalobkyňa aj vo svojom poslednom vyjadrení z 21. októbra 2024. Práve predmetný spôsob vyporiadania (rozdelením nehnuteľností) žalobkyňa napokon uplatnila aj v konaní pred súdom, a to zmenou žaloby z 5. marca 2020, o ktorom návrhu súd prvej inštancie rozhodol uznesením z 28. augusta 2020 (v spojení s opravným uznesením zo 6. októbra 2020), a v súlade s ktorým prvoinštančný súd rozhodol v napadnutom rozsudku. Na základe uvedeného potom nebolo možné pričítať žalobkyni plný úspech vo veci. Ten však nebolo možné pričítať ani žalovanému, ktorý pred podaním žaloby vôbec nesúhlasil so zrušením podielového spoluvlastníctva, a to predovšetkým vo vzťahu k pozemku a odmietal všetky návrhy žalobkyne na mimosúdne usporiadanie veci. Bolo potrebné vziať do úvahy, že práve užívanie pozemku bolo medzi sporovými stranami problematické a vyvolávalo medzi nimi konflikty a bolo aj pohnútkou k podaniu žaloby o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. Vo vzťahu k pozemku je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že žalobkyňa sa ešte pred podaním žaloby snažila dosiahnuť so žalovaným dohodu o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva k pozemku jeho rozdelením spôsobom, ktorý sa napokon premietol aj do výroku súdneho rozhodnutia. Odvolací súd uzavrel, že v danom prípade ide o špecifickú situáciu, ktorú bolo potrebné vyriešiť v záujme spravodlivého usporiadania veci tak, aby si každý zo spoluvlastníkov sám znášal svoje náklady konania a nebol povinný hradiť náklady iného spoluvlastníka. Zohľadňujúc konanie sporových strán, ktoré viedlo k pričineniu sa o (rovnaký) prospech získaný v konaní, možno vyvodiť čiastočný úspech oboch strán v spore.

2.2. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o trovách konania podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľka dôvodila, že odvolací súd neprihliadal na predžalobnú komunikáciu so žalovaným, kde sa opakovane žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne snažila o riešenie hlavne v tom

zmysle, že rodinný dom je rozdelený na dve bytové jednotky so samostatnými vchodmi, a ku každému bytu by mohol prislúchať pozemok s vlastným vchodom (vjazdom) z ulice, čo by viedlo k nerušenému užívaniu bytu i pozemku jednotlivých vlastníkov.

3.2. Dovolateľka ďalej uviedla, že procesný úspech treba posudzovať z viacerých hľadísk, a to nielen vo vzťahu k samotnej prvotnej žalobe, ale i celému priebehu konania, záverečným procesným stanoviskám účastníkov konania, ako i zmenenému petitu žaloby. Prvoinštančný súd rozhodol v zmysle petitu žaloby, ktorý pripustil súd na návrh strany žalobkyne. Návrh (po zmenu petitu) bol súdom uznaný a bolo rozhodnuté v zhode s týmto návrhom.

3.3. Dovolateľka vo vzťahu k bodu 16. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu uviedla, že odvolací súd nešpecifikoval, v čom spočíva „špecifická situácia“, neprihliadol na predžalobnú komunikáciu so žalovaným, kedy sa žalobkyňa 3 roky snažila o dohodu tak, aby každý zo spoluvlastníkov mohol naďalej užívať svoju bytovú jednotku. Súd neprihliadol ani na to, že žalovaný nesúhlasil so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva 7 rokov - a to aj vtedy, keď znalkyňa potvrdila, že rozdelenie nehnuteľnosti na dve bytové jednotky je v zmysle zákona možné. Preto konštatovanie odvolacieho súdu „Zohľadňujúc konanie sporových strán, ktoré viedlo k pričineniu sa o (rovnaký) prospech získaný v konaní, možno vyvodiť čiastočný úspech oboch strán“ nemožno považovať za také, ktoré by bolo v súlade s reálnym konaním a správaním žalovaného, ktorý v predžalobnom období nereagoval na návrhy osobného jednania, následne deväť rokov odmietal akékoľvek zrušenie a vyporiadanie podielového vlastníctva, nepredkladal návrhy (okrem jedného, ktorý nezohľadňoval spoluvlastnícke podiely). Takýmto konaním sa v žiadnej miere nepričinil o prospech získaný v konaní.

3.4. V tomto prípade odvolací súd nechal stranu žalobkyne, ktorá sa snažila o predžalobnú dohodu so žalovaným, bola v priebehu konania aktívna, predkladala návrhy na zmier, niest' celú ťarchu súdneho poplatku + náklady na ocenenie nehnuteľnosti znalcom + náklady na rozdelenie pozemku geodetom.

3.5. Počas celého konania spoluvlastník ako žalovaný neprejavoval záujem o vyriešenie veci, ani ochotu ukončiť konanie zmierom. Ani pred zahájením konania neprejavil žiadnu snahu o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou. Nereflektoval na návrhy osobného stretnutia za účasti advokátov. Odmietal akúkoľvek formu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, kde argumentoval citovou väzbou k nehnuteľnosti a tým, že v nehnuteľnosti zomrel jeho otec (tento bol zároveň otcom žalobkyne). Toto jeho správanie viedlo k predĺženiu konania. Z toho dôvodu sa javí ako úplne nelogické a nespravodlivé, aby celú ťarchu súdneho poplatku vo výške 7.966,50 Eur znášala žalobkyňa, ktorá bola pre neochotu žalovaného jednat' o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorý zároveň odmietal všetky formy riešenia a vyporiadania, nútená uplatňovať svoje právo na súde. Súd nesprávne vyhodnotil okolnosti prípadu a nezohľadnil pasívny prístup žalovaného, jeho stanoviská v priebehu konania, ktoré viedli k predĺženiu konania a zvýšeniu trov. Tieto skutočnosti odvolací súd pri rozhodovaní o trovách opomenul. Odvolací súd neskúmal okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde a postoj oboch účastníkov v priebehu konania.

3.6. Žalobkyňa v dovolaní ďalej obsiahlo (str. 6 až 10 dovolania) popísala pojednávania v priebehu súdneho konania a aktivitu strán v konaní.

3.7. Dovolateľka navrhla, aby súd dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol: „(...) nesúhlasím, aby som musel žalobkyni platiť jej náklady na súdne trovy, lebo moje náklady na súdne trovy a delenie nehnuteľností sú mnohonásobne vyššie a taktiež neporovnateľne náročnejšie, čo sa týka práce na delení nehnuteľnosti, a to aj do budúcnosti.“

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V posudzovanom spore dovolateľka svoje dovolanie voči zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu čo do výroku o trovách konania oprela o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ktorým je dovolací súd viazaný (§ 440 CSP).

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. 1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania.

10. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania a všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v CSP (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy, ktoré upravujú rozhodovanie o náhrade trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu.

11. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý má povahu samostatného uznesenia, a ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o náhrade trov konania, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. IVOBdo/2/2021 z 29. septembra 2021, podľa ktorého „Rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania.“ a na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 387/2019 z 2. apríla 2020, podľa ktorého „Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie, a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.“

11.1. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd aj vo viacerých svojich rozhodnutiach (pozri sp. zn. 8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné). Rovnako sa k tejto otázke vyjadril aj ústavný súd v uznesení z 15. augusta 2018 sp. zn. I. ÚS 275/2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu 2018, s. 1270). V súlade s citovanou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu a ústavného súdu dovolací súd považoval dovolanie žalobkyne za prípustné a ďalej skúmal jeho dôvodnosť.

12. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP nesúhlasila so závermi odvolacieho súdu ohľadom nepriznaného nároku na náhradu trov predmetného konania, namietala, že odvolací súd v bode 16. svojho odôvodnenia nešpecifikoval v čom spočíva „špecifická situácia“, neprihliadol na predžalobnú komunikáciu so žalovaným, kedy sa žalobkyňa 3 roky snažila o dohodu tak, aby každý zo spoluvlastníkov mohol naďalej užívať svoju bytovú jednotku, neprihliadol ani na to, že žalovaný nesúhlasil so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva 7 rokov, a to aj vtedy, keď znalkyňa potvrdila, že rozdelenie nehnuteľnosti na dve bytové jednotky je v zmysle zákona možné. Podľa dovolateľky odvolací súd neskúmal okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde a postoj oboch účastníkov v priebehu konania. Z uvedeného tak podľa obsahu možno odvodiť (§ 124 CSP), že žalobkyňa namietala nedostatočné odôvodnenie (nepreskúmateľnosť) zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu čo do výroku o trovách konania s ohľadom na okolnosti konania a správanie strán sporu.

13. K námietke nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd poznamenáva, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06) je právo strany sporu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť o d doterajšieho procesného postupu oddelené. Preto v zmysle § 393 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP, ktoré primerane platí aj pre uznesenie (§ 234 ods. 2 CSP), súd dbá, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. Presvedčivé odôvodnenie je tak nevyhnutnosťou dostatočne a riadne odôvodneného súdneho rozhodnutia.

14. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd v danom prípade nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu pri výklade príslušných právnych noriem (§ 255 CSP) v rozpore s ich účelom a zmyslom, ktoré by odôvodňovali záver, že by išlo o zjavne neodôvodnené, či nedostatočne odôvodnené alebo svojvoľné rozhodnutie, resp. odôvodnenie rozhodnutia by bolo zmätočné, a preto by odvolací súd porušil právo žalobkyne na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Odôvodnenie napadnutého rozsudku čo do výroku o trovách konania dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru jeho zmeňujúceho rozhodnutia o trovách konania o pomere konečného úspechu strán sporu. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté v časti trov konania spĺňa náležitosti riadneho a dostatočného odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Odvolací súd v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zohľadnil okolnosti konania, správanie strán sporu, ich úspešnosť vo vzťahu k žalobnému nároku (ako celku) a dospel k záveru o špecifickej situácii v danom prípade, ktorú bolo potrebné vyriešiť v záujme spravodlivého usporiadania veci tak, aby si každý zo spoluvlastníkov sám znášal svoje náklady konania a nebol povinný hradiť náklady iného spoluvlastníka, ktorý záver bol premietnutý do znenia napadnutého výroku o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

14.1. Pokiaľ dovolateľka namietala, že odvolací súd neuviedol, v čom spočíva „špecifická situácia“, neprihliadol na predžalobnú komunikáciu so žalovaným a snahu žalobkyne počas troch rokov o dohodu, ani na to, že žalovaný nesúhlasil so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, dovolací súd poukazuje na bod 16. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v znení: „V súvislosti s odvolacou námietkou žalovaného, týkajúcou sa rozhodnutia o náhrade trov konania odvolací súd konštatuje, že v spore nebolo rozhodnuté v súlade s pôvodným žalobným návrhom žalobkyne, ktorá navrhovala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo sporových strán a vyporiadal ho tak, že prikáže nehnuteľnosti (rodinný dom a pozemok) do výlučného vlastníctva žalovaného s povinnosťou vyplatiť žalobkyni náhradu v hodnote 1/2 ceny nehnuteľností a ak takéto vyporiadanie nebude možné, navrhla, aby súd nariadil predaj nehnuteľností a rozdelil výťažok z predaja medzi sporové strany podľa ich podielov. V žalobe žalobkyňa uviedla, že rozdelenie nehnuteľností nie je možné, hoci k žalobe pripojila predsúdnu komunikáciu so žalovaným, z ktorej o. i. vyplynulo, že podľa informácií poskytnutých jej znalcom v odbore stavebníctvo zistila, že rodinný dom nie je možné reálne rozdeliť v zmysle stavebného zákona, ale je možné vytvoriť k už existujúcim bytovým jednotkám príslušný pozemok so samostatnými vchodmi. Svoju vedomosť o možnosti rozdelenia rodinného domu na bytové jednotky pred podaním žaloby potvrdila žalobkyňa aj vo svojom poslednom vyjadrení z 21. 10. 2024. Práve predmetný spôsob vyporiadania (rozdelením nehnuteľností) žalobkyňa napokon uplatnila aj v konaní pred súdom, a to zmenou žaloby z 05. 03. 2020, o ktorom návrhu súd prvej inštancie rozhodol uznesením z 28. 08. 2020 (v spojení s opravným uznesením zo 06. 10. 2020), a v súlade s ktorým prvoinštančný súd rozhodol v napadnutom rozsudku. Na základe uvedeného potom nebolo možné pričítať žalobkyni plný úspech vo veci. Ten však nebolo možné pričítať ani žalovanému, ktorý pred podaním žaloby vôbec nesúhlasil so zrušením podielového spoluvlastníctva, a to predovšetkým vo vzťahu k pozemku a odmietal všetky návrhy žalobkyne na mimosúdne usporiadanie veci. Bolo potrebné vziať do úvahy, že práve užívanie pozemku bolo medzi sporovými stranami problematické a vyvolávalo medzi nimi konflikty a bolo aj pohnútkou k podaniu žaloby o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. Vo vzťahu k pozemku je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že žalobkyňa sa ešte pred podaním žaloby snažila dosiahnuť so žalovaným dohodu o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva k pozemku jeho rozdelením spôsobom, ktorý sa napokon premietol aj do výroku súdneho rozhodnutia.“ Vo väzbe na uvedené odvolací súd konštatoval, že v danom prípade ide o

špecifickú situáciu premietajúcu sa do rozhodnutia o trovách konania v záujme spravodlivého usporiadania vecí a nákladov konania zohľadňujúc konanie sporových strán (...). V rozpore s uvedeným potom vyznievajú vyššie uvádzané námietky dovolateľky.

14.2. Napokon v tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu (§ 255 CSP) a zásadou zodpovednosti za zavinenie (§ 256 CSP). Uvedené zásady nie sú vylúčené ani v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré sa týka obidvoch strán (iudicium duplex) a je konaním, v ktorom majú strany na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného, nejde o klasické sporové konanie v zmysle, že jedna strana vyhrá a druhá prehrá, pričom sa zohľadňujú jeho špecifiká, keď súdy nie sú viazané návrhmi strán a každý zo spoluvlastníkov môže prezentovať svoju predstavu o tom, ako má byť spoluvlastníctvo vyporiadané. Stranám dokonca nič nebráni v tom, aby argumentovali smerom k tomu, že nie je dôvod na zrušenie spoluvlastníctva, či už z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 142 ods. 2 OZ) alebo z dôvodu, že spoluvlastnícke podiely nie sú v takých podieloch, ako tvrdí iný spoluvlastník. Miera sporu strán v takomto konaní môže byť rôzna a nemožno ju stotožniť len s rozdielnou predstavou strán o tom, ako má byť spoluvlastníctvo vyporiadané. Podstatné pre rozhodnutie o náhrade trov konania aj v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je postoj strán sporu, ich správanie (osobitne žalovaného, napr. jeho aktivita alebo pasivita, či spochybňoval tvrdenia žalobkyne, atď.). Aj v danom prípade rozhodnutie o náhrade trov konania musí byť v súlade s priebehom konkrétného konania (obdobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 138/2022 z 23. júna 2022). Ani v tomto zmysle dovolací súd nezistil nedostatky odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Podľa odvolacieho súdu odvolací súd v napadnutom rozhodnutí z hľadiska formálnej štruktúry, zrozumiteľne vysvetľuje dôvody, na podklade ktorých dospel k prijatému záveru o čiastočnom úspechu strán sporu a jeho premietnutia do výroku, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Prijatý záver a rozhodnutie odvolacieho súdu zohľadňuje aplikačnú prax súdov pri rozhodovaní o trovách konania, aj preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené, či zjavne nesprávne. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či nedostatočnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Dovolací súd pre úplnosť zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá (bližšie pozri R 24/2017 a sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

17. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd môže len konštatovať, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad CSP, nemožno považovať za porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces. Žalobkyňa tak neopodstatnene namietala, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu čo do trov konania (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd tak dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne namietajúce zmätočnosť vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné, preto jej dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

18. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že priznal žalovanému voči neúspešnej žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.